

Γιατί σώνει και καλά πρέπει να αποδεχθούμε και με πολιτικές αποφάσεις, που δημιουργούν συγκεκριμένες καταστάσεις,

πως τα αγγλικά είναι η κυρίαρχη γλώσσα, άρα και ο τρόπος σκέψης, σήμερα;

Η ξένη γλώσσα στο δημοτικό σχολείο

Του ΝΙΚΟΥ ΣΑΛΤΕΡΗ

■ Η ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας, ήδη από το δημοτικό, προβλέφθηκε στον 1566 να γίνει μέσα από τη σταδιακή επέκταση του θεσμού των ΣΔΕΝΠ (ξένες γλώσσες, σωματική αγωγή, καλλιτεχνικά μαθήματα). Ο θεσμός, που η λειτουργία του θα έπρεπε να κρατήσει τρία χρόνια και αφού αξιολογηθεί να γενικευθεί ή να καταργηθεί, «διαφοροποιήθηκε» με υπουργικές εγκυκλίους και έφτασε, αφού πρώτα πλασαρίστηκε με τον τίτλο «πειραματικό» σχολείο, να σημαίνει την τοποθέτηση ενός ωρομίσθιου δασκάλου σωματικής αγωγής, συνήθως, κατά το Νοέμβριο, σε μια χούφτα σχολεία, όταν τη «διακυβέρνηση» της χώρας ανέλαβε η Ν.Δ.

Παράλληλα, ο θεσμός του σχολικού κέντρου (του πολυθέσιου σχολείου στο κεφαλοχώρι της περιοχής), που αποτελούσε αναγκαία προϋπόθεση για την προσπάθεια καταπολέμησης των πολλαπλών ανισοτήτων που προκύπτουν από τη φοίτηση σε ένα ολιγοθέσιο σχολείο, αλλά και της επέκτασης των ΣΔΕΝΠ, ναυάγησε στους σκοπέλους του τοπικισμού που υποβάλλεται από τους βουλευτές των μεγάλων κομμάτων και των μικροσυμφερόντων «τοπικών παραγόντων» αλλά και μιας μερίδας δασκάλων που συμβιβάζεται με το βόλεμα σε μια βολική οργανική θέση.

Η σημερινή ηγεσία του ΥΠΕΠΘ, με το νέο έτος, τοποθέτησε μόνιμα δασκάλους αγγλικών, με τη φιλοδοξία, αφού προσλήφθηκαν με τους όρους εργασίας των

δασκάλων, 25ωρο διδασκαλίας εβδομαδιαία, να καλύψει, πράγμα απίθανο, 2.400 σχολεία σε ένα σύνολο 8.000. «Κανοποιώντας» λοιπόν ταυτόχρονα κάποια αιτήματα και προβλλοντας το «μέτρο», ως μέρος κάποιου σκιάδους μεταρρυθμιστικού προγράμματος, επιφόρτισε 972 απροετοίμαστους ανθρώπους, που τρέχουν ανάμεσα σε διαλείμματα από το ένα σχολείο στο άλλο, με το καθήκον να διδάξουν την αγγλική γλώσσα σε παιδιά που διδάσκονται ήδη τη γλώσσα αυτή σε ολιγάριθμα τμήματα φροντιστηρίων τις περισσότερες φορές και με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων.

Γίνεται αντιληπτό πως το μέτρο είναι, πρωταρχικά, κοινωνικά άδικο, γιατί αγνοεί τις περιοχές που τα παιδιά δεν έχουν, έτσι κι αλλιώς, δυνατότητα να μάθουν μια ξένη γλώσσα, πληρώνοντας έστω κάποιο φροντιστήριο (οι δάσκαλοι των αγγλικών τοποθετήθηκαν σε εξαθέσια, και πάνω, σχολεία). Στη συνέχεια δυσλειτουργικό, και αυτό το γνωρίζουν πολύ καλά στο υπουργείο, όπου φτάνουν, κατά τη συνήθεια, καθημερινά οι διαφορές μεταξύ διευθυντών και σχολικών συμβούλων που «μοιράζονται», εκ των πραγμάτων, τους δασκάλους και αδυνατούν να φτιάξουν πρόγραμμα. Τέλος, αναποτελεσματικό, γιατί όλοι γνωρίζουν πως ξένη γλώσσα δε μαθαίνεται σε τμήματα 30 μαθητών, που έχουν διαφορετικό επίπεδο, γιατί έχουν ήδη ξεκινήσει

την εκμάθηση της ξένης γλώσσας στο φροντιστήριο και τίποτε δεν τους πείθει πως μπορούν να εμπιστευθούν στο σχολείο την εκμάθησή της (αλήθεια, μελέτησε ποτέ επίσημα το υπουργείο τα αποτελέσματα της διδασκαλίας στο γυμνάσιο και το λύκειο;).

Είναι λοιπόν για όλα αυτά και καταδικασμένο να αποτύχει. Γιατί σ' όλα τα παραπάνω θα προστεθεί και η εξαιρετική ταλαιπωρία των δασκάλων από το πηγαίνελα.

Εκείνο όμως που αισθανόμαστε την ανάγκη να σημειώσουμε είναι το πόσο εύκολα ξεπεράστηκε το πρόβλημα της επιλογής της συγκεκριμένης γλώσσας, ως μιας και μόνης υποχρεωτικής γλώσσας, με κάποιες γενικόλογες δηλώσεις του «εκ των πραγμάτων είμαστε υποχρεωμένοι». Είναι αλήθεια πως και οι αντιδράσεις ήταν ελάχιστες ως ανύπαρκτες. Παρακάμπτοντας τα παιδαγωγικά προβλήματα, που εννοιασμένα μπορούν να προκύψουν, αφού η διδασκαλία της γλώσσας γίνεται με αυτόν τον συγκεκριμένο, στεκόμαστε στην πολιτική - πολιτιστική όψη της απόφασης. Γιατί σώνει και καλά πρέπει να αποδεχθούμε και με πολιτικές αποφάσεις, που δημιουργούν συγκεκριμένες καταστάσεις, πως τα αγγλικά είναι η κυρίαρχη γλώσσα, άρα και τρόπος σκέψης, σήμερα. Μήπως δεν ζούμε σε μια κοινότητα με εννιά, τουλάχιστον, επίσημες, γλώσσες; Η μήπως τα αγγλικά και

ένα επίπεδο γνώσης τους, «do you like mousaka?», θεωρούν πως επαρκούν για το μέλλον των παιδιών αυτού του τόπου;

Τέλος, οι όλες διαδικασίες, άλλη μια φορά, ήταν τόσο πρόχειρες, ανάμεσα στα άλλα και το βιβλίο διδασκαλίας της γλώσσας άλλαξε, μέσα στις πρώτες είκοσι μέρες, δίνοντας στους γονείς ένα μήνυμα για το πόσο σοβαρά αντιμετωπίζει η ηγεσία τα μέτρα που παίρνει. Αφού λοιπόν η διδασκαλία του μαθήματος άρχισε με το βιβλίο, που είχε παραγάγει η του Π.Ι επιτροπή και ενώ η επιτροπή συνέχιζε το έργο της, με διαδικασίες που δεν πείθουν, αφού κανείς δεν γνώριζε τίποτε, υπογράφηκε συμφωνία με την Οξφόρδη (σε αυτή συμπεριλαμβανόταν και ο όρος να τυπωθεί το βιβλίο σε ειδικό χαρτί από τη Βενεζουέλα) για το βιβλίο της. Ακόμη και αν θέλαμε να παρακάμψουμε το τεράστιο ηθικό αλλά και οικονομικό πρόβλημα που προκύπτει (κανείς δε δικαιούται να υποστηρίξει πως δεν υπάρχουν λεφτά για την παιδεία και να πολτοποιεί βιβλία που κόστισαν ακριβά), εμμένουμε στα προβλήματα σύγχυσης και κατ' επέκταση δυσπιστίας, που προκύπτουν.

Ας χρεώσουμε λοιπόν και αυτό το μέτρο «στο ενεργητικό» της πρόσφατης μεταρρύθμισης, που πιστώνεται αντικειμενικά στη σημερινή ηγεσία του υπουργείου Παιδείας και σε όσους έχουν δουλέψει μαζί της» όπως μας προτρέπει να κάνουμε ο πρόεδρος του Π.Ι, κ. Μπαμπινιώτης, σε άρθρο του («Βήμα» 10-1-93).